

Zpráva o činnosti Regionálního muzea v Chrudimi za rok 2018

1. Úvod

Regionální muzeum v Chrudimi je významnou kulturní institucí s nadregionální působností a charakterem. Již od svého založení tato instituce shromažďuje a zpracovává historii města Chrudim. Díky dlouholeté působnosti disponuje velmi bohatými a atraktivními sbírkami jako například unikátní sbírkou plakátů Alfonse Muchy, zajímavou sbírkou uměleckých řemesel, starých a kramářských tisků, oponou ze starého chrudimského divadla, atd. Regionální muzeum v Chrudimi bylo nadále příspěvkovou organizací Pardubického kraje.

V muzeu byly návštěvníkům nadále přístupné 3 stálé expozice: Mozaika z dějin regionu, Alfons Mucha – Plakáty, Interiér Jana Kouly s expozicí lidového nábytku. V roce 2018 připravilo celkem 17 výstav, z toho 8 vlastních a 9 ve spolupráci s jinými organizacemi, sběrateli či umělci. V rámci realizace vlastních výstav muzea bylo na základě 37 výpůjčních smluv vypůjčeno celkem 739 sbírkových předmětů od soukromých osob a institucí muzejního a galerijního typu (oproti tomu muzeum v rámci 15 smluv zapůjčilo 601 vlastních sbírkových předmětů). Výběr a realizace výstav včetně kvalitních a zajímavých edukačních a doprovodných programů se zobrazil ve vysoké návštěvnosti, která se vyšplhala na 25 tisíc návštěvníků v roce 2018.

Velice významnou provozní akcí bylo dokončení zateplení obou depozitářů K Ploché dráze čp. 688 a Rybičkova čp. 10 v červnu 2018. Na budově depozitáře čp. 688 došlo zároveň k úpravě původní sborovny a sociálního zázemí na novou prostornou depozitární místnost, upraven byl také vstup do budovy. Veškeré práce probíhaly za plného provozu depozitářů s maximálním nasazením všech zaměstnanců muzea, díky čemuž nebyly poškozeny žádné sbírkové předměty. V polovině března 2018 došlo k pojistné události, kdy vlivem stárí praskl jeden z topných ventilů, následně byl vytopen jeden z depozitářů a chodba v suterénu. Pojistka pokryla opravu jednoho z poškozených sbírkových předmětů (kopii malované postele) a novou výmalbu. V posledních měsících roku byla díky příspěvku zřizovatele nově vymalována celá depozitární budova Na Skřivánku.

Díky spolupráci s Ústavem dějin umění Akademie věd ČR na přípravě výstavy o Františku Schmoranzovi starším byly zdokumentovány exteriéry a interiéry staveb, které byly postaveny nebo stavebně upraveny v novogotickém slohu v regionu východních Čech. S daným ústavem se muzeum zároveň podílí na přípravě výstavy Gotika východních Čech.

2. Provozní záležitosti muzea

2.1 Hospodaření muzea

Celkové výnosy muzea v roce 2018 činily 12 712 tis. Kč. Celkové příjmy tvořil především provozní příspěvek od zřizovatele 11 285 tis. Kč, účelové dotace z grantových programů MK ČR, MÚ Chrudim a EOP v celkové výši 577 tis. Kč. Vlastní výnosy činily 1 427 tis. Kč, z toho byly příjmy ze vstupného 419 tis. Kč, příjmy za provedené archeologické výzkumy 378 tis. Kč, tržby za prodané zboží 53 tis. Kč, ostatní příjmy z činnosti 37 tis. Kč.

Od 1. července roku 2018 bylo v důsledku narůstajících cen energií, materiálu, služeb a mezd zvýšeno vstupné na 60 Kč pro dospělého návštěvníka, 40 Kč pro seniory, mládež a děti od 6 let (dále viz webové stránky muzea).

V rámci hledání mimorozpočtových zdrojů získalo muzeum mimořádné finanční příspěvky od několika institucí a firem. Celková finanční hodnota projektů spolufinancovaných granty byla ve výši 880 tis. Kč, objem finančních prostředků od Ministerstva kultury, Městského úřadu Chrudim a Elektráren Opatovice

činil 577 tis. Kč. Pardubický kraj jako zřizovatel naší organizace přidal na investice ke grantovým programům příspěvek 52 tis. Kč, ostatní finanční prostředky na grantové projekty doplatila sama organizace: 76 tis. Kč z investic a 175 tis. Kč, celkem 251 tisíc Kč.

Seznam grantových a dotačních žádostí Regionálního muzea v Chrudimi s čerpáním v roce 2018

Instituce	program	projekt	celkem	dotace	vlastní
Ministerstvo kultury	1918, 1968	Dědečku, proč přijely ty tanky? Rok 1968 ...	133213	86000	47213
Ministerstvo kultury	1918, 1968	Slzy štěstí, slzy smutku	83500	55000	28500
Ministerstvo kultury	1918, 1968	Monarchie padla, zvítězil lev - výstava	121762	80000	41762
Ministerstvo kultury	ISO D	Regálové systémy - Skřivánek	269400	172000	97400
Ministerstvo kultury	VISK3	Knihovní systém (s VČM a RM ve VM)	189772	129000	60772
Město Chrudim	kultura	Tradiční lidová kultura - pedag. programy	19000	13000	6000
Město Chrudim	kultura	Monarchie padla, zvítězil lev - výstava	42000	40000	2000
Elektrárny Opatovice	kultura	Jak se chrud. měšťanem státi - OMG - MDA	22000	20000	2000

Celkové náklady činily 12 159 tis. Kč. Mandatorní výdaje představovaly 9 761 tis. Kč, což činí 88 % ze schváleného rozpočtu a 80 % z celkových nákladů RM v Chrudimi. Mzdové náklady byly vyčísleny částkami: mzdové náklady 6 042 tis. Kč, z toho ostatní osobní náklady 274 tis. Kč a mzdové náklady 5 768 tis. Kč. Odpisy majetku činily 951 tis. Kč, tj. 8,42 % z příspěvku na provoz.

Z fondu reprodukce investičního majetku byly v roce 2018 čerpány prostředky na pořízení DHM 559 tis. Kč. Povinný odvod do rozpočtu zřizovatele byl proveden v částce 375 tis. Kč. Fond RIM byl tvořen odpisy ve výši 951 tis. Kč, zůstatkem ve výši 186 tis. Kč a dotacemi zřizovatele ve výši 237 tis. Kč. Na opravu a údržbu budov bylo z provozních prostředků vynaloženo 472 tis. Kč.

2.2 Personálie

Muzeum zaměstnávalo v roce 2018 celkem 17,8 přepočtených zaměstnanců, fyzických 21 osob. V organizaci pracovalo 12 vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců, 8 zaměstnanců vykonává ekonomické a obslužné agendy. Během celého roku si zaměstnanci muzea zvyšovali svoji odbornost a kvalifikaci návštěvami téměř 40 odborných školení, seminářů a konferencí.

3. Péče o sbírkový fond

3.1 Akvizice

Sbírkový fond byl doplňován podle Sbírkotvorného programu RM v Chrudimi, do kterého bylo za rok 2018 získáno celkem 601 sbírkových předmětů formou vlastního sběru, darem nebo koupí. Dne 22. 10. 2018 zasedala Komise pro sbírkotvornou činnost, která projednala nákupy vybraných obrazů, kolébky a předmětů po humoristické společnosti Kosů chrudimských do sbírek muzea.

3.2 Evidence sbírkových fondů

Sbírkový fond RM v Chrudimi obsahoval k 31. 12. 2018 celkem 139 560 čísel evidenčních sbírkových předmětů a souborů a je zapsán v centrální evidenci sbírek MK ČR pod evidenčním číslem sbírky MRU/002-05-06/132002 v celkem šesti podsbírkách: archeologie, etnografie, historie, knihovna, přírodovědná sbírka a výtvarné umění. Podle zákona č. 122/2000 Sb. a plánu inventarizací bylo inventarizováno 17 734 sbírkových předmětů nebo jejich souborů. Zdigitalizováno bylo celkem 5 781 sbírkových předmětů.

V roce 2018 se pokračovalo s evidencí sbírkových předmětů z podsbírek archeologie, historie, etnografie, výtvarné umění a přírodověda v on-line evidenčním systému sbírek Museion.

3.3 Ochrana a uchování fondu

Sbírkový fond muzea je chráněn podle vnitřních směrnic a řádů organizace. Všechny prostory všech budov muzea jsou vybaveny elektronickou zabezpečovací signalizací, budova sídla a budova depozitářů K Ploché dráze je vybavena protipožární elektronickou signalizací. Hlavní a obě depozitární budovy jsou vybaveny elektronickým monitorovacím systémem pro monitoring klimatického prostředí. V monitorovaných prostorech depozitářů, v expozičních a výstavních prostorách byla využívána zvlhčovací i vysoušecí technika, která reguluje výkyvy teploty a vlhkosti. Odborní kurátoři průběžně kontrolují stav sbírkového fondu při vlastní práci s fondem, při přípravě výstav, inventarizacích, systematické evidenci, poskytování badatelských služeb, zápůjčkách sbírek atd. Ve všech výstavních i depozitárních prostorách muzea, ve kterých se nacházejí sbírkové předměty, bylo v červnu 2018 specializovanou firmou provedeno ošetření sbírek proti škůdcům plynováním.

3.4 Restaurátorské a konzervátorské práce

Restaurování a konzervování fondu bylo prováděno převážně vlastními silami. V konzervátorském oddělení byly průběžně čištěny a ošetřovány nové přírůstky, předměty pro výstavy a předměty vybrané při inventarizacích. Celkově bylo třemi konzervátory a restaurátory zrestaurováno 83 sbírkových předmětů (1 barokní klekátko, 82 ks archeologických předmětů z bronzu a železa), zkonzervováno 232 kusů sbírkových předmětů. Z hlediska preventivní konzervace bylo v červenci 2018 provedeno plynování všech depozitářů, expozic a výstavních prostorů dýmovicemi proti biologickým škůdcům a plísním. Průběžně byla prováděna kontrola uložených sbírkových předmětů a kontrola klimatických podmínek monitorovacím zařízením.

3.5 Vědeckovýzkumné práce

Odborní kurátoři muzea se zabývali 9 vlastními vědeckovýzkumnými úkoly, které byly průběžně plněny a jejich výsledky publikovány.

Vlastní dlouhodobé vědeckovýzkumné úkoly: Fortifikační systémy a panská sídla na území okresu Chrudim; Pozdně středověká keramika na Chrudimsku; Šlechta v Chrudimi v předbělohorském období; František Schmoranz st.; Rok 1918 v Chrudimi a na Chrudimsku; Rok 1968 na Chrudimsku; Pohlednice Chrudimi a Chrudimska od 19. století do současnosti; Tradiční lidová kultura – stínání kohouta; Inventarizace vegetace vybraných lokalit Chrudimi, zaměřeno na invazní druhy a vegetaci lomů.

Spolupráce na vědeckovýzkumných úkolech:

Průzkum Železných hor – Západočeská univerzita v Plzni; Venkovská pohřebiště v raném a vrcholném středověku – Archeologický ústav AV ČR; Kachle z hradu Košumberka - Archeologický ústav AV ČR; Revize Archeologické mapy Čech - Archeologický ústav AV ČR.

4. Odborná oddělení

4.1 Archeologie

V roce 2018 bylo v rámci záchranné archeologické památkové péče na území okresu Chrudim a s tím spojených služeb ve smyslu zák. č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči v platném znění celkem provedeno 162 terénních akcí, se kterými souvisí vydání 194 odborných vyjádření. V rámci nedestruktivního archeologického průzkumu a zaměřování terénních reliktvů v železnohorském prostoru a v rámci plnění dlouhodobých vědeckovýzkumných úkolů byly prozkoumány a zaměřovány relikty zaniklých středověkých vsí v Mazančí, Stusyni, Protivanech a Suchotleskách. Do II. stupně evidence – katalogizováno a do Museionu bylo převedeno 1 186 inventárních čísel; inventarizováno bylo 2 607 kusů a zdigitalizováno bylo 1 025 sbírkových předmětů.

4.2 Archiv

Vlastním sběrem bylo do sbírek získáno 164 kusů (115 př. č.) materiálů se vztahem k Chrudimsku (plakáty, letáky, pohlednice, pozvánky apod.); zpracována systematická evidence sbírek zapsaných do chronologické evidence v roce 2017 a částečně v roce 2018 (323 ks); provedena inventarizace sbírky fotografií (11 451 ks); zpracována systematická evidence 45 mincí zapsaných do chronologické evidence před rokem 2000; oprava údajů převedených do Museionu, průběžná publikace digitalizovaných sbírkových předmětů na publikačním portálu PK.

4.3 Etnografie a výtvarné umění

Na návrhy komise pro sbírkotvornou činnost byly jako nejvýznamnější akvizice zakoupeny obrazy: Karel Wagner: Les v zimě a Podzim na Vysočině; obraz sv. Salvátora, skříňkový typ, konec 18. století; obraz – Jaroslav Šmídra: Sen, olej na kartonu; obrazy Josefa Haška: 2 kresby - rodiče Josefa Haška a Toulovcovy Maštale; dále závěsná dřevěná kolébka z východních Čech z konce 18. století. Vlastním sběrem získáno 48 kusů do podsbírky výtvarného umění (kalendáře, tisk Lidový nábytek, svaté obrázky, štočky). Byla provedena inventarizace části sbírkového celku: podsbírka výtvarného umění – 555 ks, podsbírka etnografie – 247 ks kovových štočeků. Došlo k přepisu starších karet do Museionu (157 ks). Zdigitalizováno bylo celkem 743 sbírkových předmětů, zejména z podsbírky etnografie. Vedena agenda reverzů, tj. smluvních výpůjček z a do muzea; realizace publikování sbírek na portálu Klíč ke sbírkám Pardubického kraje.

4.4 Historie

Vedení přírůstkové knihy v programu Museion, bylo zapsáno 220 přírůstkových čísel, tj. 567 kusů předmětů; provedena příprava přírůstkové knihy 2017 k tisku, tisk a vazba; dále příprava, realizace, administrativní pro Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost; přepis starších karet do PC s jejich přeurením v počtu 24 kusů, v aplikaci Museion zcatalogizováno 135 evidenčních čísel/ks; prováděno pravidelné hlášení do Centrální evidence sbírek MK ČR. Zinventarizováno 685 kusů ze sbírek historického textilu. Vlastním sběrem získány 2 panenky (z 1. pol. 20. stol. a z 50. let 20. stol.), darem 3 psací stroje (z 50.-90. let 20. stol.) a nákupem předměty z činnosti spolku Kosů chrudimských – soubor 72 kusů v úhrnné ceně 12 000,-Kč. Dodavatelsky byla pořízena fotodokumentace 2 000 ks vánočních ozdob.

4.5 Odborná, sbírková a regionální knihovna

Ve spolupráci s RM ve Vysokém Mýtě a Východočeským muzeem v Pardubicích úspěšně realizován přestup na nový knihovní systém Verbis ze systému Clavius v rámci projektu „Rozšíření a zkvalitnění služeb badatelům“. Prováděna průběžná katalogizace nových titulů a katalogizace článků Chrudimských vlastivědných listů, Chrudimského vlastivědného sborníku, Východočeského sborníku historického, Východočeského sborníku přírodovědného, Sborníku prací východočeských archivů. Ve spolupráci se SOkA Chrudim bylo zdigitalizováno 31 ročníků regionálních novin. V rámci projektu Gotika východních Čech ve spolupráci s Ústavem dějin umění AV ČR byl zdigitalizován starý tisk Hájkova kronika česká.

4.6 Přírodověda

Hlavním zdrojem sbírkových předmětů v období od jara do podzimu byl systematický sběr přírodnin v terénu. Zoologické přírůstky přibývaly díky náhodnému terénnímu sběru. Provedena inventarizace botanických pomůcek – sbírky obilí a Arnoldiho modelů ovoce (818 ks); terénní průzkum zaměřen na inventarizaci vegetace přírodních památek Chrudimska a vegetaci lomů; tvorba databanky informací a fotografií získaných v terénu - fotografická dokumentace lokalit. V rámci digitalizace nafocena sbírka obilovin (79 ks). Geologický a fotodokumentační materiál byl pořízen z následujících lokalit a jejich okolí: Přírodní památka Návesník, Přírodní památka Heřmanův Městec, Přírodní památka Ptačí ostrovy, Přírodní památka Pivnice, Přírodní památka Kusá hora, Přírodní památka Zlámanec, Přírodní rezervace Hluboký, Přírodní památka Bučina – Spálený kopec, Střemošická stráž, park Střelnice v Chrudimi, chrudimský náhon, lom Proseč, lom Chrtíky, lom v Nasavrkách.

5. Odborná činnost ve vztahu k odborné veřejnosti

5.1 Metodická činnost vůči organizacím Pk

V rámci projektu Dědečku, proč přijely ty tanky? byla vypracována metodika výuky roku 1968 pro 2. stupeň ZŠ a SŠ, do které byli zaškoleni pedagogové škol účastnících se tohoto projektu, ke kterému byly vypracovány také pracovní listy s distribucí do škol chrudimského regionu.

Pro Muzeum a galerii Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou bylo vydáno doporučení k vybavení depozitářů textilu, stejně tak pro soukromé muzeum Cyranův ostrov, kde byla metodická pomoc zaměřena také na vystavení krojů.

Obec Smrček konzultovala vystavení a restaurování dřevorezby ze 17. století.

Metodická pomoc byla poskytnuta Městskému muzeu ve Skutči – středověké zbraně a zbroj ve sbírce a Městskému muzeu v Přelouči při redeterminaci archeologické sbírky, dále metodická pomoc MVČ v Hradci Králové, RM ve Vysokém Mýtě a VČM v Pardubicích při redeterminaci raně středověkých militárií a keramiky; Městskému muzeu ve Skutči ve věci přírodovědné sbírky, dále Památníku Ležáky, MIC Přelouč při výstavní činnosti. Probíhala aktivní spolupráce se stavebními úřady a úřady spojenými s výkonem památkové péče v rámci výkonu archeologické památkové péče v okrese Chrudim (zejména odb. školství a PP při MěÚ Chrudim v případech MPR Chrudim a hradů Košumberk, Rabštejnec, Žumberk).

Metodická pomoc byla poskytnuta obci Kohoutov ve věci obnovení starých krajových odrůd ovocných stromů.

5.2 Zapojení do spolupráce s jinými subjekty

Městský úřad Chrudim, Arciděkanství Chrudim, Charita ČR, Chrudimská beseda, Mama klub Chrudim, MAS Chrudimsko, MAS Košumbersko, Státní okresní archiv v Chrudimi, Nemocnice Chrudim, Městská knihovna Chrudim, Městské lesy Chrudim, Zdravé město Chrudim, Zelený dům Chrudim, Technické služby Chrudim 2000 spol. s r. o., TJ Sokol Chrudim, Sportoviště Chrudim, Útulek Chrudim, Svaz měst a obcí ČR, Městský úřad: Heřmanův Městec, Hrochův Týnec, Přelouč, Seč, Třemošnice, Obec Chroustovice, Obec Blížňovice, Obec Studnice, Obec Kameničky, Obec Železnice, turistická informační centra regionu, Archeologický ústav AV ČR Praha, Ústav dějin umění AV ČR, Etnologický ústav AV ČR, Ústav molekulární genetiky AV ČR, Ústav pro studium totalitních režimů, Vojenský spolek rehabilitovaných Armády ČR, Agentura ochrany přírody a krajiny, krajské středisko Pardubice, středisko Nasavrky, Český svaz ochránců přírody Praha, Český svaz školkařů, Ekocentrum Paleta, z.s., Biologická ochrana letišť, CHKO Železné Hory, Hvězdárna Úpice, Vodní zdroje Chrudim, Klub českých turistů, oblast Pardubický kraj, Spolek Familiaris Domini Regis, Altus Praha, Animal Therapy, Canis Media – PhDr. Martin Císařovský, Četnická pátrací stanice Pardubice, Kynologický klub Chrudim, královéhradecké biskupství, evangelická farnost Čáslav, Elektrárny Opatovice, ŘSD Pardubice, ČTK, Česká televize – zpravodajství, Český rozhlas Dvojka, Český rozhlas Pardubice, Chrudimský deník, Mladá fronta Dnes, ČVUT Praha, VŠCHT Praha, Univerzita Hradec Králové, Univerzita Pardubice, Západočeská univerzita v Plzni, Střední škola zdravotnická a sociální Chrudim, Gymnázium Josefa Ressela v Chrudimi, Obchodní akademie Chrudim, Střední průmyslová škola stavební Pardubice, DDM Heřmanův Městec, DDM Chrudim, MŠ a ZŠ Svratouch, MŠ Dr. Malíka Chrudim, MŠ Na valech Chrudim, MŠ Slatiňany, MŠ Strojařů Chrudim, MŠ Svatopluka Čecha Chrudim, MŠ U Stadionu Chrudim, MŠ Víta Nejedlého Chrudim, SOŠ DCR Krnov, Speciální základní škola Chrudim, Základní umělecká škola Pardubice-Polabiny, ZŠ a MŠ Orel, ZŠ Bohemia Chrudim, ZŠ Bojanov, ZŠ Dr. Malíka Chrudim, ZŠ Dr. Peška Chrudim, ZŠ Heřmanův Městec, ZŠ Chroustovice, ZŠ Opatovice nad Labem, ZŠ při nemocnici Chrudim, ZŠ Seč, ZŠ Slatiňany, ZŠ Stolany, ZŠ Školní náměstí Chrudim, ZŠ U Stadionu Chrudim, ZŠ Včelákov, ZŠ Voděrady, Městské muzeum Chrast, Městské muzeum Ústí n. Orlicí, Městské muzeum ve Skutči, Městské muzeum Letohrad, Městské muzeum Jaroměř, Muzeum Kroměřížska, Muzeum Novojičínska, Městské muzeum a galerie Hlinsko, Městské muzeum a galerie Polička, Muzeum České pošty, Praha, Muzeum Lorety Chlumec nad Cidlinou, Muzeum Žamberk, Muzeum barokních soch Chrudim, Muzeum loutkářských kultur Chrudim, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod, Národní zemědělské muzeum, Národní technické muzeum – Plasy, Národní galerie v Praze, Národní památkový ústav - Praha, Pardubice, Národní zemědělské muzeum, Regionální muzeum v Litomyšli, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Regionální muzeum v Kolíně, Východočeské muzeum v Pardubicích, Vlastivědné muzeum v Olomouci, Státní zámek Slatiňany, Židovské muzeum v Praze, Národní galerie v Praze.

Muzeum je členem Asociace muzeí a galerií ČR. Kurátoři sbírek a odborní pracovníci muzea jsou zároveň členy odborných komisí ze svých vědecko-výzkumných a pracovních oblastí.

5.3 Badatelské služby

Badatelské služby byly muzejními pracovníky poskytovány žákům a studentům všech škol, badatelům z řad odborné i laické veřejnosti. Badatelské návštěvy a dotazy byly evidovány, podrobně tak i badatelské listy. Celkem bylo zodpovězeno 184 badatelských dotazů (telefonicky 29, osobně 20 a e-mailem 135 dotazů).

5.4 Muzejní knihovna

Muzejní knihovna je evidována jako specializovaná knihovna na MK ČR pod evidenčním číslem 3036/2002. Obsahuje celkem 36 975 knihovních jednotek, skládá se ze sbírkové a odborné příruční

knihovny. Je přístupná veřejnosti na základě předchozí domluvy - její činnost byla v roce 2018 omezena vzhledem k stavebním úpravám budovy depozitáře, ve které se knihovna nachází. Bylo založeno 15 badatelských listů (vzhledem k přestavbě byly badatelské služby poskytovány výjimečně, plně až od srpna, kdy byla přestavba dokončena). E-mailem bylo zodpovězeno 21 badatelských dotazů a 4 telefonicky. Veřejnosti zapůjčeno 119 svazků a zaměstnancům muzea 93 svazků. Vyřízeno 9 meziknihovních výpůjčních služeb.

6. Aktivity ve směru k široké veřejnosti

6.1 Výstavní činnost muzea

V muzeu byly návštěvníkům přístupné 3 stálé expozice: Mozaika z dějin regionu, Alfons Mucha – Plakáty, Interiér Jana Kouly s expozicí lidového nábytku.

V roce 2018 muzeum připravilo celkem 17 výstav, z toho 8 vlastních a 9 ve spolupráci s jinými organizacemi, sběrateli či umělci. V rámci realizace vlastních výstav bylo na základě 37 výpůjčních smluv vypůjčeno celkem 739 sbírkových předmětů od soukromých osob a institucí muzejního a galerijního typu (oproti tomu muzeum v rámci 15 smluv zapůjčilo 601 vlastních sbírkových předmětů).

Výstavy byly realizovány ve výstavních sálech v přízemí, v přednáškové místnosti a pokladně v přízemí, dále ve výstavních sálech a vestibulu 2. patra hlavní budovy muzea: Šlechtická sídla ve stínu prezidentských dekretů: 8. 2.–25. 3.; Ve světě ořezávátek: 1. 3.– 27. 5.; "Bůh, čest, vlast": život na heřmanoměsteckém zámku v I. polovině 20. století: 1. 3.– 27. 5.; Svět kostiček: 15. 3.–6. 5.; Brána recyklace: 5. 4.–27. 5.; Šťastný život v secesi: 10. 5.–24. 6.; Výstava prací žáků chrudimské ZUŠ: 17. 5.–31. 5.; Klukovský sen, holčičkám vstup dovolen: 7. 6.–31. 8.; PES - věrný přítel člověka: 7. 6.–2. 9.; Canic pictus: 7. 6.–2. 9.; Obojživelníci ve svém živlu: 1. 8.–29. 8.; Astronomické tradice v Pardubickém kraji: 10. 5.–24. 6.; Arnoldiho modely ovoce: 1. 9.–19. 10.; Monarchie padla, zvítězil lev: 27. 10.–6. 1. 2019; Dědečku, proč přijely ty tanky?: 17. 11.–31. 12.; Mozaika tradic Pardubického kraje: 1. 11. 2018–3. 2. 2019; Krása vánočních ozdob: 15. 11. 2018–31. 1. 2019.

6.2 Publikační činnost muzea

Muzeum pokračovalo v tradici vydávání Chrudimského vlastivědného sborníku - 22. ročník, který je tematicky zaměřen zejména na regionální historii a archeologii. Šestkrát do roka vyšla vydání 27. ročníku regionálního časopisu Chrudimské vlastivědné listy. Odborní zaměstnanci muzea přispívali zejména do Chrudimského vlastivědného sborníku, Chrudimských vlastivědných listů a publikovali výsledky své vědeckovýzkumné činnosti a své příspěvky ve sbornících z odborných seminářů a konferencí.

6.3 Přednášková činnost

Regionální muzeum v Chrudimi každoročně pořádá tematické přednášky a přednáškové cykly týkající se výstav či odborného výzkumu zaměstnanců muzea.

V úterý 20. března 2018 proběhla při příležitosti slavnostního představení dvou publikací o významné osobnosti prvorepublikového Chrudimska o zahradním architektu Josefu Vaňkovi přednáška s hlavními autory ThDr., Mgr. Šárkou Steinovou a Th.D., Ing. Stanislavou Ottomanskou, PhD. V rámci výročí roku 1938 proběhla 26. září přednáška ředitele chrudimského okresního archivu Mgr. Petra Bočka o československém vojenském letectvu v roce 1938. Osmičková výročí vztahující se k roku 2018 byla tématy podzimního cyklu přednášek: Rok 1318 na Chrudimsku, přednášejícím PhDr. Jan Frolík, CSc., dále přednáška 28. říjen 1918 na Chrudimsku, kterou Mgr. David Richter doplnil probíhající výstavu

Monarchie padla, zvítězil lev. Další významné výročí - Rok 1968 v souvislostech vysvětlil PhDr. Milan Bárta z Ústavu pro studium totalitních režimů. Osmičková výročí a archeologie na Chrudimsku bylo téma poslední přednášky v daném roce, a to PhDr. Jana Musila, archeologa našeho muzea.

6.4 Propagace, popularizace

Muzeum propagovalo svou činnost prostřednictvím vlastních responzivních internetových stránek www.muzeumcr.cz a Facebooku, Youtube, dále rozesíláním plakátů a pozvánek na výstavy a doprovodné akce v digitální a tištěné podobě včetně výlepu na plakátovacích plochách po městě Chrudim. Vedení muzea spolu s odbornými pracovníky poskytovalo rozhovory týkající se archeologických nálezů, jednotlivých výstav a doprovodných akcí médiím (Česká televize – ČT 1 Události, Studio 6 víkend, program Děčko, TV Barrandov, Televize V1, Český rozhlas Dvojka, Český rozhlas Vltava, Český rozhlas Pardubice,) a tisku (Chrudimský deník, Chrudimské noviny, Noviny Chrudimska, Mladá fronta Dnes, Blesk, Aha). Propagační materiály muzea byly také distribuovány do informačních center, kulturních institucí, škol atd. nejen v rámci pardubického regionu.

6.5 Doprovodné akce

V roce 2018 pokračovala spolupráce muzejní edukátorky se školami všech stupňů formou výukových programů, které byly připraveny k výstavám a stálým expozicím. Návštěvnickému ohlasu se velmi těšily přednášky a doprovodné akce k výstavám.

Doprovodný program (programy pro školy – mateřské, základní, střední a učiliště – pracovní listy k výstavám a expozicím, akce pro veřejnost):

Programy pro školy k expozicím

Za skřítkem do muzea (1. – 6. třída); Mozaika z dějin regionu: Mozaika z dějin regionu (3. – 9. třída); Alfons Mucha – Plakáty: Alfons Mucha – Umění plakátu (8. – 9. třída, SŠ).

Programy pro školy tematické dle výstavního plánu

To jsme doma měli taky – úkoly ve výstavním sále, programy pro ZŠ, SŠ; Karel Wagner, obrazy Vysočiny – úkoly ve výstavním sále, programy pro ZŠ, SŠ; Bůh, čest, vlast – úkoly ve výstavním sále, programy pro ZŠ, SŠ, veřejnost; Svět kostiček – úkoly ve výstavním sále, programy pro ZŠ, SŠ; Brána recyklace – programy pro MŠ, ZŠ, SŠ; Klukovský sen, holčičkám vstup dovolen – úkoly ve výstavním sále, programy pro ZŠ, SŠ; PES – věrný přítel člověka – programy pro MŠ, ZŠ; Astronomické tradice v Pardubickém kraji – úkoly ve výstavním sále, programy pro ZŠ, SŠ; Monarchie padla, zvítězil lev – úkoly ve výstavním sále, programy pro MŠ, ZŠ, SŠ; Krása vánočních ozdob – úkoly ve výstavním sále, programy pro MŠ, ZŠ, SŠ.

Tematické doprovodné akce

Na hromnice vyrob si svíce – 2.2.; Velikonoční jarmark na náměstí v Chrudimi – 24.3.; Velikonoce v Pardubicích – 25.3.; Zelený čtvrtek v muzeu – 29.3.; Recyklační sobota – 21.4.; Den země - 24.4.; OMG – LIVING HISTORY – Jak se chrudimským řemeslníkem státi – 15.5.; Komentovaná prohlídka města v rámci letní univerzity třetího věku – 24.5.; MUZEJNÍ NOC – Naše mladá republika – 25.5.; Za udržitelný svět – 30.5.; Den s technickými službami – 9.6.; Příměstský tábor – Tajemný vesmír – 9.7. –

13.7.; Letní rybářský tábor na Seči – 19.8. – 24.8.; Obžínky – 8.9.; Den památek – 8.9.; Dožínky na pardubickém zámku – 23.9.; Mezinárodní den archeologie – 20.10.; 100 let vzniku republiky – 27.10.; Halloween v muzeu s angličtinou – 2.11.; Stříbrná neděle v muzeu – 16.12.; Štědrodenní dopoledne v muzeu – 24.12.

6.6 Návštěvnost

V roce 2018 navštívilo muzeum a muzejní akce 25459 návštěvníků, oproti loňskému roku jde o nárůst o 7 tisíc osob. Zájem veřejnosti byl jako každoročně zejména o akce s volným vstupem do muzea a tematické akce pořádané mimo muzeum: Otevřená muzea a galerie, Muzejní noc, vernisáže výstav, Den otevřených dveří, Velikonoce na chrudimském náměstí a na pardubickém zámku, Dožínky na pardubickém zámku, Obžínky na chrudimském náměstí, Stříbrná neděle, Štědrodenní muzejní dopoledne. Počet účastníků na těchto akcích činil 38% z celkového počtu návštěvníků. Z platících návštěvníků byla nejčteněji zastoupena skupina dospělých. Edukačních programů pro školy se s pedagogickými doprovody zúčastnilo 136 tříd v celkovém počtu 2937 dětí. Odborné přednášky pořádané v muzeu navštívilo 246 posluchačů. V pořadí již 12. příměstský muzejní tábor Tajemný vesmír absolvovaly dvě desítky dětí. Dramaturgie výstav, edukačních programů a doprovodných akcí koncipovaná pro všechny skupiny návštěvníků včetně věkových kategorií se osvědčila, což se zobrazilo na celkové vysoké návštěvnosti.

Mgr. Klára Habartová
ředitelka RM v Chrudimi